

Messumateriaali

Kutsu Jumalan valtakuntaan

**Ulkopuolisuuden ehkäisyn näkökulma
kesän ripareille ja jumalanpalveluksiin
Su 18.6. 2. sunnuntai helluntaista**

**Lasten ja nuorten yksinäisyyden torjumiseen
Lasten ja nuorten keskus ry:n kautta**

Lukijalle

Jokainen ihminen on ihme. Aikamme suuri vitsaus on yksinäisyys. Kun nuorilta kysyy, mikä on suurin syy jäädä ulkopuolelle, vastaus on yksinäisyys. Yksinäisyys musertaa. Lapsuudessa ja nuoruudessa koettu ulkopuolisuus vaikuttaa pitkälle aikuisuuteen. Pandemian aiheuttama lasten ja nuorten yksinäisyys istuu valitettavan tiukassa. Meillä on mahdollisuus yhdessä auttaa ja tukea, että kukaan ei jää yksin. Jokainen ihminen kaippaa tulla nähdyksi ja kuulluksi.

Lasten ja nuorten keskuksen uusi strategia katsoo maailmaa lapsen ja nuoren näkökulmasta – erityinen silmäterämme on haavoittuvassa asemassa oleva lapsi tai nuori.

Pyrimme vahvistamaan osallisuutta, ehkäisemään lasten ja nuorten yksinäisyyttä ja auttamaan silloin, kun yksinäisyyttä on. Tavoitteena on yhdessä seurakuntien kanssa luoda välineitä ja työkaluja yksinäisyyden torjumiseen. Jokainen lapsi ja nuori kaippaa edes yhtä hyvää ystävää. Voimme yhdessä auttaa lapsia ja nuoria uusien ystävyksien syntymisessä.

Tämä materiaalipaketti on koottu ajatellen erityisesti 18.6.2023 sunnuntaita, joka on vuoden suosituin konfirmaatiopyhä, mutta materiaalia voi käyttää missä tahansa muussakin messun valmistelussa sekä aiheiden käsittelyssä nuorten kanssa. Tarkoituksena on, että messu suunnitellaan yhdessä ja se on tekijöidensä näköinen. Yhdessä tekemällä annamme nuorille mahdollisuuden tulla nähdyksi ja kuulluksi, osaksi yhteisöä. Materiaalipakettia saa soveltaa vapaasti kaikin tavoin, jotka edistävät sitä, että kukaan ei jää yksin.

Kiitos sinulle, joka valmistelet tätä messua. Olet tärkeällä asialla. Olet tärkeä!

– *Mikko Mäkelä, toiminnanjohtaja, Lasten ja nuorten keskus*

Johdantosanat ja tilan valmistelu

Pyhän aiheena on kutsu Jumalan valtakuntaan. Jumala kutsuu kaikkia. Hän ei erottele, kukaan ei jää kutsumatta.

Jumalanpalveluksen johdantosanat ovat eräänlainen kutsu tai kutsun vahvistaminen – sinut on kutsuttu, sinä olet tervetullut, sinä olet täällä.

Vaihtoehto A

Pohditaan rippikouluryhmän kanssa (isossa tai pienissä ryhmissä) kutsumista, kutsun antamista ja vastaanottamista, ja peilataan sitä heidän elämässään lähestyvään, konkreettiseen tilanteeseen – konfirmaatiomessuun.

1. Keitä olet kutsunut paikalle? Esim. vanhempia, sisaruksia, isovanhempia, kummeja, ystäviä.
2. Kutsuitko kaikki samalla tavalla vai lähetitkö erilaisia kutsuja? Esim. kirjeitä, tekstiviestejä, puheluita, kasvokkain annettuja kutsuja. Onko näillä eroja? Millaisen kutsun sinä itse vastaanottaisit mieluiten?
3. Mikä saisi juuri sinun kutsumasi väen tuntemaan olonsa tervetulleeksi ja turvalliseksi konfirmaatiomessussa? Entä mikä voisi tuntua vieraannuttavalta? Esim. käsiohjelma, tutun ihmisen kohtaaminen.

Kootaan vastauksia yhteen yhteisessä keskustelussa. Siirrytään niiden pohjalta siihen, miten parhaiten kohtaamme kutsutut yhteisessä juhlassa ja tehdään tarvittavat valmistelut.

- Miten valmistelemme tilan, jotta saapujilla on tervetullut olo?
- Kuka on saapujia vastassa ja millä tavoin?
- Millaisia asioita olisi tärkeä sisällyttää heti jumalanpalveluksen alkuun (jo ennen jumalanpalveluksen alkua tai johdantosanoihin), jotta kaikki voisivat tuntea olonsa tervetulleeksi?
- Millaiset olisivat johdantosanat, joissa kutsutut otetaan huomioon?

Vaihtoehto B

Johdantosanat on hyvä laatia seurakuntalaisia ajatellen. Keitä kirkonpenkissä tänään istuu? Osallistuuko joku jumalanpalvelukseen striimin välityksellä? Miten puhumme, jotta kaikki voivat tuntea olonsa tervetulleeksi?

Ota tästä johdantosanat muokattavaksi tai vain omia ajatuksia herättämään:

Kuka kutsui sinut tähän messuun?

Oliko se tänään konfirmoitava rippikoululainen, jonka tärkeää virstanpylvästä saat juhlia?

Oliko se kenties seurakunta, jonka avoin kutsu oli lehdessä tai somessa?

Oliko se joku tuttu tai tuntematon, joku tai jokin, jota et ehkä edes osaa sanoittaa?

Jumala kutsuu meitä kaikkia.

Hän kutsuu meidät yhteen, hän kutsuu meidät yhteiseen ehtoollispöytään,

hän kutsuu meidät jakamaan arkemme ja juhlamme toinen toistemme kanssa.

Hänen kutsunsa on kaikille – tervetuloa.

Rippi

Synnintunnustuksessa 710 sanotaan:
Me olemme monin tavoin torjuneet kutsusi.
Jumala kutsuu meitä elämään yhteydessä
häneen ja toinen toisiimme, hän haluaa meille
hyvää. Jumalan kutsu on avoin kaikille.

Nuorten ajatuksia voi tuoda esiin myös tiiviissä johdannossa synnintunnustukseen. Siksi tämä työskentely on hyvä yhdistää edelliseen osioon, joka liittyy johdantosanoihin.

Vaihtoehto A

Pohditaan yhdessä rippikouluryhmän kanssa (tai jaetaan ryhmä pienempiin osiin ja annetaan niille tehtäväksi pohtia):

1. Mitä kutsun torjuminen ylipäättään tarkoittaa? Onko se sama asia kuin kutsusta kieltäytyminen vaikkapa painavasta syystä?
2. Miltä kutsusta kieltäytyminen tuntuu? Entä mitä tunteita herättää se, kun joku kieltäytyy minun kutsustani?
3. Mitä Jumalan kutsun torjuminen voi tarkoittaa? Apuna voi käyttää synnintunnustuksen 710 tekstiä:

Sinä olet lähettänyt Poikasi Jeesuksen Kristuksen eksyneen ihmiskunnan pelastajaksi ja palauttanut meidät yhteyteesi. Me olemme kuitenkin monin tavoin torjuneet kutsusi. Olemme kieltäneet syyllisyytemme ja syyttäneet muita. Olemme etsineet sovitusta omilla teoillamme ja turvautuneet omiin ajatuksiin ja selittelyihin.

Kootaan ryhmän ajatukset ja käydään keskustelua esiin nousseista ajatuksista ja kysymyksistä. Valitaan tai laaditaan niiden pohjalta synnintunnustus, joka vastaa nuorten ajatuksia.

Vaihtoehto B

Kutsun tematiikka on helppo yhdistää esimerkiksi synnintunnustuksiin 710 ja 712.

Synninpäästöistä luontainen valinta on esimerkiksi Jesajan kirjan tekstiä mukaileva vaihtoehto:

*Näin sanoo Herra: »Älä pelkää.
Minä olen lunastanut sinut.
Minä olen sinut nimeltä kutsunut, sinä olet minun.
Vaikka vuoret järkkäisivät ja kukkulat horjuisivat,
minun rakkauteni sinuun ei järky eikä minun
rauhanliittoni horju.»*

Synnintunnustuksen yhteydessä tai siihen johdattavien sanojen inspiraationa voit käyttää virttä 914:
*Etsi, kutsu minutkin,
että sinun olla saan,
auta tahtoasi kohti kasvamaan.*

Evankeliumi ja saarna

Vaihtoehto A

Ryhmänne tehtävänä on lukea päivän evankeliumi (Luuk. 19: 1–10) ja pitää siitä saarna.

Saarnan rakentamiseen on erilaisia vaihtoehtoja. Esimerkiksi yksi teistä voi toimia puhujana, voitte jakaa puheosuudet tasan kaikkien kesken tai yksi voi olla haastattelija, joka esittää muulle ryhmälle kysymyksiä. Tehkää valmistelut yhdessä ja jakakaa tehtävät.

Taustatietoja teille itsellenne tai saarnan sisälle upotettavaksi:

Evankeliumissa Jeesus on matkalla Jerusalemiin Jerikon kautta. Tuona aikana Jerikossa asui rikasta ja yläluokkaista väkeä. Yksi rikas ihminen on tekstissä esiintyvä publikaanien esimies Sakkeus.

Publikaanit olivat paikalliseen väestöön kuuluvia veronkantajia, joita pidettiin epälojaaleina, koska he tekivät töitä roomalaisille. Heitä myös halveksittiin, sillä heidän uskottiin olevan epärehellisiä ja keräävän ylimääräisiä maksuja itselleen. Publikaaneja pidettiin siis syntisinä ja syntisten kanssa seurustelua tuli välttää.

Kertomuksesta ei käy ilmi, mitä Sakkeus tietää Jeesuksesta tai mistä syystä hän haluaa nähdä tämän. Oliko hän vain utelias vai oliko hän kuullut Jeesuksesta jo etukäteen? Pienikokoisuuden vuoksi hänen ainoaksi mahdollisuudekseen jää kiivetä puuhun.

Jeesus kuitenkin kutsuu Sakkeuksen alas puusta, ja Sakkeus tulee sieltä iloiten. Heidän ympärillään oleva kansanjoukko osoittaa paheksuntaa, koska he pitivät epäsopivana sitä, että Jeesus keskustelee syntisen kanssa.

Kutsuessaan itsensä vieraaksi Sakkeuksen taloon, Jeesus osoitti häntä kohtaan arvostusta ja hyväksyntää. Sakkeukselle oli kunnia sanoa Jeesukselle ”Tervetuloa”.

Pohtikaa ryhmässä vastauksia joihinkin seuraavista kysymyksistä:

Evankeliumissa Jeesus kutsuu itsensä Sakkeuksen luokse sanomalla ”Tänään minun on määrä olla vieraana sinun kodissasi”.

- Miten voit osoittaa vieraanvaraisuutta?
- Mikä saa ihmisen tuntemaan olonsa tervetulleeksi?
- Miten voit omalla toiminnallasi varmistaa, että kutsun saanut viihtyy luonasi ja kokee olonsa mukavaksi?
- Miten kerrot siitä, että vieras on odotettu, toivottu ja kaivattu?
- Miltä Sakkeuksesta mahtoi tuntua, kun Jeesus halusi tulla vieraaksi juuri hänen taloonsa?

- Millaisiin tilanteisiin tai paikkoihin sinut on kutsuttu?
- Miltä kutsutuksi tuleminen tuntuu?
- Mitkä saamistasi kutsuista olet ottanut vastaan?
- Millaisista kutsuista olet kieltäytynyt? Miksi?
- Oletko joskus jäänyt paitsi tärkeästä kutsusta? Millaisia mietteitä tämä tilanne herätti?

Jumala ei erottele ihmisiä tuttuihin tai tuntemattomiin, vaan sanoo jokaiselle "Tervetuloa".

- Miten me ihmiset toivotamme toisemme tervetulleeksi erilaisiin tilanteisiin?
- Miten meidän pitäisi toivottaa?
- Mitä tervetuloa oikeastaan edes tarkoittaa?

- Milloin olet itse ollut kutsujan roolissa?
- Kenet olet kutsunut?
- Keitä olet jättänyt kutsumatta? Miksi kaikki eivät ole olleet tervetulleita?
- Miltä se on tuntunut, jos joku on kieltäytynyt sinun antamastasi kutsusta?

Sakkeus koki tulleen hyväksytyksi ja sen jälkeen hän kertoo antavansa puolet omaisuudestaan köyhille, sekä maksavansa nelinkertaisesti takaisin sille, jolta hän on kiskonut liikaa.

- Mikä saa ihmisen ottamaan itselleen enemmän kuin hän ansaitsee?
- Mitä voin antaa, jos minulla ei ole rahaa annettavana?
- Mitä sanonta "anna hyvän kiertää" tarkoittaa?
- Kutsua arvostetaan usein tuomalla tuliainen tai lahja. Mitä ilmaista tai aineetonta voin antaa lahjaksi?
- Mitä muuta köyhyys on kuin vain rahan puutetta?
- Miten köyhyys ja yksinäisyys liittyvät toisiinsa?
- Miten yksinäisyyttä voi ennaltaehkäistä tai poistaa?

Jeesus sanoo Raamatussa "Tule, ja seuraa minua". Hän siis kutsuu meitä seuraamaan itseään.

- Milloin Jeesus on osoittanut kutsunsa ensimmäistä kertaa? (kasteessa)
- Millaisissa tilanteissa voimme kokea tai kuulla Jeesuksen kutsun?
- Mitä Jeesuksen seuraaminen käytännössä tarkoittaa?
- Millaisia tehtäviä Jeesuksen seuraajilla on tässä maailmassa?

Vaihtoehto B

Luuk. 19: 1-10

Evankeliumissa Jeesus kutsuu itsensä Sakkeuksen luokse sanomalla ”Tänään minun on määrä olla vieraana sinun kodissasi”.

Ensisilmäyksellä näyttää siltä, että Jeesus vain tuppautuu paikalle ja kutsuu itse itsensä kylään. Käytös saattaa vaikuttaa ehkä jopa vähän röyhkeältä, mutta asetelma muuttuu heti, jos tarkastelemme hieman tilanteen taustaa.

Kertomuksessa Jeesus on matkalla Jerusalemiin Jerikon kautta. Tuona aikana Jerikossa asui rikasta ja yläluokkaista väkeä. Yksi rikas ihminen on tekstissä esiintyvä publikaanien esimies Sakkeus. Publikaanit olivat paikalliseen väestöön kuuluvia veronkantajia, joita pidettiin epälojaaleina, koska he tekivät töitä roomalaisille. Heitä myös halveksittiin, sillä heidän uskottiin olevan epärehellisiä ja keräävän ylimääräisiä maksuja itselleen. Publikaaneja pidettiin siis syntisinä ja syntisten kanssa seurustelua tuli välttää.

Saapuessaan vieraaksi Sakkeuksen taloon, Jeesus osoitti häntä kohtaan arvostusta ja hyväksyntää. Sakkeukselle oli kunnia sanoa Jeesukselle ”Tervetuloa”.

Kertomus herättää kysymään kenet me kutsumme luoksemme? Kutsummeko vain itsemme kaltaiset, omat hyvät kaverit ja valmiiksi tutut ihmiset? Vai voisiko kutsun esittää jollekin vähän etäisemmälle henkilölle? Vieraille, jolta voimme ehkä oppia jotain uutta? Hänelle, joka kovasti toivoo tulevansa kutsutuksi, mutta jää aina ulkopuoliseksi?

Kutsujalla on paljon valtaa, mutta myös vastuuta. Siksi jokaisen olisikin hyvä pohtia miten voin osoittaa vieraanvaraisuutta? Mikä saa ihmisen tuntemaan olonsa tervetulleeksi? Miten voin omalla toiminnallani varmistaa, että kutsun saanut, viihtyy luonani? Miten kerron siitä, että vieras on odotettu, toivottu ja kaivattu?

Ihmisten lähettämien kutsujen sijasta elämän tärkein kutsu on tullut Jumalalta. Jumalan kutsu ei kuitenkaan ole tullut kirjeenä, sähköpostina tai WhatsApp -viestinä. Tämä kutsu on välitetty silloin, kun on vietetty kastejuhlaa. Kasteessa ihminen kutsutaan Taivaan valtakunnan perilliseksi ja Jeesuksen seuraajaksi.

Olemme tällä riparilla oppineet Jeesuksen seuraamisesta seuraavaa...

TAI

Jeesuksen seuraamisella on monta ulottuvuutta. Ensinäkin se on hänen armonsa ja rakkautensa varassa elämistä. Luottamusta siihen, että Jeesus kulkee meidän edellämme ja ohjaa elämämme suuntaa.

Toiseksi Jeesuksen seuraaminen on Jumalan työtoveruutta. Me toimimme Taivaan Isän käsinä ja jalkoina tässä maailmassa. Meidät lähetetään sekä tekemään hyvää, että myös puhumaan hyvää.

Samalla meidät lähetetään viemään viestiä siitä, että Jumalan kutsu koskee kaikkia. Taivaan valtakunta on tarkoitettu jokaiselle meistä.

Esirukous

Vaihtoehto A

Rippikoulussa valmisteltavaksi:

Rukous on keskustelua Jumalan kanssa. Rukouksessa viedään asiat Jumalan käsiin ja saadaan luottaa Hänen johdatukseensa niiden osalta. Esirukouksella tarkoitetaan sitä, että rukoillaan toistemme ja kaikkien maailman ihmisten puolesta. Rukouksessa muistetaan sairaita, kärsiviä, köyhiä sekä rukoillaan yhteiskunnallisen oikeudenmukaisuuden ja luomakunnan puolesta. Esirukous pyritään valmistelemaan yhteisesti. Kaikilla seurakuntalaisilla on mahdollisuus kirjoittaa esirukousaiheita ja laittaa ne ennen messua sitä varten olevaan laatikkoon, josta ne toimitetaan esirukouksen lukijalle. Esirukousaiheet muokataan ennen ääneen lukemista sellaisiksi, että niistä ei tunnisteta yksittäistä ihmistä, mutta asia tulee esiin. Jos rukousaiheessa on mainittu yksityishenkilöiden nimiä, jätetään ne lukematta ääneen, mutta heidät ja heidän asiansa tuodaan silti Jumalalle kuulluksi. Esirukouksen yhteydessä rukoillaan myös nimeltä mainiten edellisellä viikolla kastettujen ja haudattujen sekä avioliittoon aikovien tai avioliiton solmineiden puolesta.

Kerätkää rippikouluryhmältä nimettömästi esirukousaiheita yhteen. Yhteisessä suunnittelussa voi pohtia esimerkiksi:

- Mihin toivoisit Jumalan vaikuttavan?
- Kenen puolesta olisi tärkeää rukoilla ja miksi?
- Mistä olet huolissasi lähellä tai kaukana?
- Mihin toivoisit muutoksen?
- Mikä sinulle on tärkeää?
- Mitkä asiat rippikoulussa ja konfirmaatiossa kaipaavat rukousta?

Yksi pienryhmä kokoaa näistä yhden yhtenäisen rukoustekstin huomioiden kaikki esiin nousseet teemat.

Mikäli mahdollista, pyydetään jotakuta rippikoululaisen vanhempaa sekä kummia valmistelemaan omat pienet rukoustekstit, joissa rukoilevat näiden rippikoululaisten puolesta.

Loistavaa olisi, mikäli konfirmaatiossa esirukouksessa pienen osan olisivat lukemassa rippikoululainen, huoltaja ja kummi ja siitä lukuvuoroon kolehtipuheen osalta tulisi rippikoulun ohjaaja.

Vaihtoehto B

Nuori:

Rakas Taivaan Isä. Saimme kutsun rippikouluun. Kiitos mahdollisuudesta kasvaa nuorena turvallisessa ympäristössä itseensä tutustuen ja ikätovereihin peilaten. Kuule meitä, kun tuomme eteesi nämä asiat, joita riparilla halusimme eteesi nostaa. *(nuorten rukoukset)*

Kummi:

Sain kutsun kummeuteen. Tämä on ollut kunniatehtävä, jota olen saanut tehdä nuoren rinnalla. Nämä tänään konfirmoidut nuoret tarvitsevat edelleen rinnalleen turvallisia aikuisia. Anna meille rakkautta, kärsivällisyyttä ja huumoria kulkea näiden nuorten rinnalla niin pitkälle, kun he tukea tarvitsevat. Auta meitä myös päästämään nuoret kokeilemaan siipiään ja ottamaan taas koppi, jos siivet eivät vielä aivan kannakaan.

Seurakuntalainen/työntekijä:

Saimme kutsun elää tässä maailmassa sinun lapsinasi. Maailma on välillä pelottava ja ahdistava paikka. Kutsu meitä kohtaamaan toisiamme siten, että pimeys väistyisi valon tieltäm yhtenäisyys voittaisi yksinäisyyden, osallisuus ulkopuolisuuden. Auta meitä murtamaan ennakkoluuloja ja luomaan kohtaamisen siltoja. Kutsu luottamukseen, jotta rakentaisimme eripuraan siltoja. Vahvistamaan luottamusta epäluulon keskellä iloa ja lohdutusta surujen laaksoissa. Kutsu meidät tuomaan näkymättömät nähdyiksi luomakunnassasi. Auta Jumala maailmaa niin, että täällä missä on sotaa, kasvaisi rauha missä nälkää, ihmiset tulisivat ravituiksi. Kiitos, että kuulet meitä.

Mikäli kyseessä ei ole konfirmaatiomessu, voidaan nuoren ja kummin osuudet jättää pois ja esirukous toimii silti.

Kolehtipuhe

Yhteiskunnassamme elää monia lapsia ja nuoria, joita ei kutsuta mukaan. Suomalaisista noin viidesosa kokee haitallista yksinäisyyttä. Yksin jääminen on luonnoton ja musertava tilanne kenelle vain. Erityisen haitallista yksin jääminen on kasvavalle lapselle ja nuorelle. Meidät on luotu yhteyteen paitsi Jumalan myös toistemme kanssa. Yhteys toisiin ihmisiin on myös edellytys turvalliselle ja vakaalle kasvulle.

Tämän kolehdin varoja käytetään Lasten ja nuorten keskus ry:n koordinoimien ja kehittämien toimintamallien tukemiseen. Eri toimintoja yhdistää tavoite "ettei kukaan jäisi yksin". Yksinäisyyttä ja ulkopuolisuutta pyritään sekä ehkäisemään että auttamaan silloin, kun lapsi tai nuori on jo jäänyt yksin ulkopuolelle. Yhteistyössä seurakuntien, kuntien ja järjestöjen kanssa kehitetään ja toteutetaan toimintoja, jotka tukevat lasten ja nuorten hyvinvointia.

Käytännössä tätä työtä tehdään mm. koordinoimalla syrjäytymisvaarassa oleville nuorille Moottoripaja-toimintaa, kohtaamalla yksinäisyyttä kokevia nuoria Saapas-toiminnan kautta niin kaduilla, kouluissa kuin netissäkin ja tarjoamalla matalan kynnyksen tukea mielen hyvinvoinnin kanssa kamppaileville nuorille ja nuorille aikuisille Walk in -terapiassa. Perheiden yksinäisyyden ja turvaverkkojen aukkojen parissa työskentelee Pikkuhelppi tarjoten matalan kynnyksen apua lapsiperheille. Kolehti kerätään tänään lasten ja nuorten yksinäisyyden ja sen vaikutusten torjumiseen Lasten ja nuorten keskus ry:n kautta.

Kolehdin tilitysohjeet

Kolehti kerätään lasten ja nuorten yksinäisyyden torjumiseen Lasten ja nuorten keskus ry:n kautta.

Lasten ja nuorten keskus ry
Teollisuuskatu 21, 00510 Helsinki
NDEAFIHH FI47 1574 3000 0014
77, viite 1203

Materiaalin tekijät

Sisältö:

Tapu Sirkka, Tuomas Perkiö,
Tinja-Mari Lammila, Sofia
Flinck ja Mikko Mäkelä

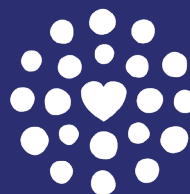
Taitto:

Jenni Lyyra

Valokuvat:

Inka Lähteenaro,
Jani Laukkanen ja
Elise Kyttä

Lasten ja nuorten keskus 2023

**LASTEN JA
NUORTEN
KESKUS**

